SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1629

av Mathias Bengtsson (KD)

Dalarnas naturresurser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda för- och nackdelar med en modell där vinsterna från de svenska naturresurserna i första hand hamnar i kommunerna och därifrån omfördelas enligt en fastställd princip och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Om hela Sverige ska fungera behöver både stad och landsbygd få samma förutsättningar för utveckling. Att landsbygdskommuner, som bidrar med mycket naturresurser till Sveriges ekonomi, ska få kämpa med kommunala ekonomin och behöva höra till dem kommuner med högst skattetryck är inte rättvist.

I Norge får kommuner med vind- och vattenkraft del av vinsterna som genereras. Det kan även ses som en ersättning för de ingrepp som kraftslagen gör. Från svenska kommuner med stor elproduktion har det länge funnits önskemål om liknande ersättning. I nuläget går intäkterna till staten medan kommunerna där produktionen sker endast får kompensation i form av en blygsam summa bygdemedel.

Det är rimligt att även kommunerna där produktionen sker ska kunna få del av det ekonomiska resultatet. Med dagens modell, där kommunerna får bidrag i det kommunala utjämningssystemet, framställs landsbygdskommunerna som bidragstagare, som storstädernas skattebetalare håller under armarna. Det är en bild som inte stämmer.

Att koppla ihop pengarna med elproduktionen skulle tydliggöra att stad och land behöver varandra. Dessutom skulle det sannolikt innebära att kommuninvånarna var mer öppna för olika typer av projekt som utvecklar naturresurserna i kommunen.

Det bör därför utredas grundligt både fördelar och nackdelar med att vinsterna av naturresurserna i första hand hamnar i kommunerna och därifrån omfördelas enligt en fastställd princip.

Mathias Bengtsson (KD)